

Forandringen maa snarest anses for principrigtigere og derfor som en Forbedring.

Et andet vigtigt Punkt, som Lovforslaget har tilfælles med Loven af 1909, er det Afslag i en Del af Mundtlighedsprincippets Gennemførelse, som ligger i den ret store Begrænsning af Bevisumiddelbarheden, der finder Sted saavel i borgerlige Sager som i Straffesager udenfor Nævningesager. Denne Begrænsning indførtes i Loven af 1909 og er senere fastholdt. At det er berettiget at tage visse Hensyn ved Bestemmelsen af det Omfang, hvori Mundtligheden bør gennemføres, anerkender Grundloven („saasnart og saa vidt som muligt“). Der kan med Føje herved tages Hensyn til den tilvante og mindre bekostelige Ordning. En Udvidelse af Umiddelbarhedsprincippet kan, naar Forholdene maatte gøre det ønskeligt, og det maatte være stemmende med Tidens Krav, senere gennemføres. Et Hjælpemiddel dertil ligger i Lovforslagets § 1023 (Loven af 1909 § 1000), der indretter en staaende Institution med den Opgave at drøfte de Ændringer i og Tilføjelser til den gældende Lov, som der ved Lovens Anvendelse maatte vise sig Trang til. Herved er der givet betydningsfuld Plads for Udviklingens Lov.

I alle de nævnte Hovedpunkter frembyder det foreliggende Lovforslag saaledes en fyldestgørende Ordning af denne vigtige Sag.

Af de Afvigelser fra Ordningen af Nævningernes Udtagelse, som fandt Udtryk i Landstingets Betænkning af 1914, er der kun to, der har principiel Betydning; men begge disse kan Udvalget bifalde. Den ene er den alt omtalte Ombytning af Amtmanden (Overpræsidenten) med Formanden for Landsretten. Den anden er den i Lovforslagets § 85 foreslaaede Udskydelsesret ved Udtagelse af Nævninger for det enkelte Ting. Betænkningen af 1914 fandt det ikke nødvendigt at bibeholde denne Udskydelsesret. Men da det kan tjene til yderligere Betryggelse mod mulig Partiskhed, har Udvalget ogsaa kunnet bifalde denne Bestemmelse.

Nogle af Udvalgets Medlemmer mener at den, der en Gang er endelig frifundet under en Straffesag, ikke — bortset fra de Tilfælde, hvor Misligheder maatte have fundet Sted (§ 976, Nr. 2) — paa ny bør underkastes det store Onde, som en Straffeforfølgning er, medmindre der foreligger aldeles klart Bevis for hans Skyld. Disse Medlemmer mener derfor, at Bestemmelsen i § 976, Nr. 1, gaar for vidt i Retning af at indrømme Genoptagelse til Ugunst for den sigtede og kunde i og for sig meget ønske Bestemmelsen stærkere begrænset, overensstemmende med, hvad der er Tilfældet i næsten alle fremmede Lovgivninger. Men da der i øvrigt ikke er stillet Ændringsforslag til Lovforslaget, har de nævnte Medlemmer dog ikke anset det rigtigt nu at foreslaa Ændringer med Hensyn til dette Punkt.

I Samlingen 1913—14 blev der af det daværende Landstingsudvalg stillet en Række Ændringsforslag af sekundær Art om Forandringer i de enkelte Paragraffer. Det store Flertal af disse Ændringsforslag er taget uforandret til Følge i det nu af Folketinget vedtagne Lovforslag, medens Folketinget i enkelte andre har rettet nogle indløbne Ukorrektheder. Kun en af Folketingets Ændringer har noget større Betydning, nemlig den, som berører Lovforslagets § 17, 2det Stykke. Men ogsaa denne har hovedsagelig formel Betydning og giver ingen Anledning til Uenighed.

Særlig Omtale fortjener det Tilbehør til Lovforslagets Paragraffer, som indeholdes dels i Tavlen over By- og Herredsretskredsene, dels i Tavlen over Politikredsene. Begge Tavlerne er Dele af Lovforslaget, se henholdsvis Forslagets § 12 og § 109, dog med Adgang til at forandre de paagældende Kredses Omraade ved kgl. Anordning.

De Forhandlinger om By- og Herredsretskredsenes Antal og Grænser, som førtes først i 1913—14 og derefter i 1915—16, har ført til, at Tallet i det foreliggende Lovforslag er sat til 88, hvilket Tal ikke uden særlig Lov kan forøges, se den tidligere omtalte Ændring i § 17, 2det Stykke. Grænserne for